

ICT altijd binnen bereik

Inhoudsopgave

Profiel	3
Kerngegevens	4
Driejarenoverzicht geconsolideerde winst- en verliesrekening	5
Driejarenoverzicht geconsolideerde balans	6
Praktijkcase Mitros	8
Bestuursverslag	10
■ Belangrijke gebeurtenissen	11
■ Markontwikkelingen en -positie	14
■ Missie en visie	16
■ Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	17
■ Organisatie en medewerkers	19
■ Financiële resultaten en vermogenspositie	20
■ Vooruitzichten	21
Bericht van de raad van commissarissen	23
Praktijkcase Gemeente Breda	25
Jaarrekening 2015 / 2016	27
■ Geconsolideerde balans	28
■ Geconsolideerde winst- en verliesrekening	30
■ Geconsolideerd kasstroomoverzicht	31
■ Vennootschappelijke balans	32
■ Vennootschappelijke winst- en verliesrekening	33
■ Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening	34
Algemeen	34
Financiële instrumenten en risicobeheersing	34
Algemene grondslagen voor de verslaggeving	34
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	35
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	37
■ Toelichting op de geconsolideerde balans	39
■ Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	42
■ Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening	43
Praktijkcase Mazars	45
Overige gegevens	47
■ Statutaire bepalingen winstbestemming	48
■ Voorstel winstbestemming	48
■ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	49

Profiel

Als cloud integrator geeft PQR strategisch IT-advies voor software defined datacenter- en workspaceoplossingen en levert en beheert zij hybride cloudomgevingen. Met jarenlange kennis op het gebied van veilig en beheersbaar beschikbaar stellen van data, applicaties en werkplekken, inclusief bijbehorende IT-services, transformeert PQR uw infrastructuur tot een stabiele (hybride) cloudomgeving, waarmee ICT altijd binnen bereik is.

Klanten van PQR zijn actief in alle sectoren van de samenleving en te typeren als middelgrote tot grote organisaties waarbij de ICT-voorziening van essentieel belang is voor de bedrijfsvoering. PQR heeft diepgaande kennis van de verticale markten educatie, lokale en rijksoverheid, profit en zorg.

Naast aantoonbare referenties beschikt PQR over veelal de hoogste partnerstatus en certificeringen. PQR is Citrix Platinum Solution Advisor, Commvault Platinum Partner, Hewlett Packard Enterprise Platinum Cloud Builder Partner, Microsoft Gold Partner, Nutanix Elite Partner, RES Platinum Partner en VMware Premier Partner.

Als kennispartner informeert PQR over nieuwe technologieën waarmee de klant eenvoudig zijn ICT-omgeving kan exploiteren, waarbij optimale performance belangrijk is, maar beveiliging en kosteneffectiviteit niet minder. Concepten als het Software Defined Datacenter, hyperconverged, cloud computing, Enterprise Mobility Management en automation & orchestration spelen hierbij een belangrijke rol. Daarnaast verricht PQR de traditionele diensten als het leveren en implementeren van storage-oplossingen, het consolideren van datacenters en het verhuizen van datacenters. PQR biedt met haar set aan IT-services een ICT-omgeving die beheersbaar en overzichtelijk is, stabiel en flexibel tegelijk. Dit komt ten goede aan de voorspelbaarheid, kostenefficiëntie, de performance en de gebruikerservaring.

De PQR-aanpak is bij alle trajecten helder en pragmatisch. Gedurende het gehele traject, van ontwerp tot en met realisatie, neemt PQR de verantwoordelijkheid voor de tijdige oplevering van de deelprojecten en het eindresultaat, veelal tegen een van tevoren afgesproken prijs en bijbehorende garanties. Zo weet de klant altijd vooraf waar hij aan toe is. Dat is dé PQR-aanpak die succes oplevert, al sinds de oprichting in 1990.

PQR is gevestigd in De Meern en telt in het boekjaar 2015/2016 gemiddeld 104 FTE medewerkers. In dit boekjaar is een omzet geboekt van € 129,0 miljoen en een nettowinst na belasting van € 3,8 miljoen.

De directie meent dat de PQR-organisatie focus, capaciteit en motivatie in huis heeft om haar positie in de Nederlandse markt verder te verstevigen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Directie
R.J.L. Schaap

Kerngegevens

(x € 1.000 tenzij anders aangegeven)

	periode 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	periode 1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015	periode 1 oktober 2013 tot en met 30 september 2014
Som der bedrijfsopbrengsten	129.006	104.900	113.567
Toegevoegde waarde	18.262	17.996	18.922
Bedrijfsresultaat	4.799	4.502	4.859
Bedrijfsresultaat in % van de bedrijfsopbrengsten	3,7	4,3	4,3
Bedrijfsresultaat in % van de toegevoegde waarde	26,3	25,0	25,7
Netto resultaat na belastingen	3.834	3.709	4.068
Netto resultaat na belastingen in % van de bedrijfsopbrengsten	3,0	3,5	3,6
Netto resultaat na belastingen in % van de toegevoegde waarde	21,0	20,6	21,5
Cashflow uit operationele activiteiten	2.282	4.299	1.064
Eigen vermogen	19.566	19.433	23.224
Eigen vermogen in % van de balanstelling	51,8	53,5	52,2
Vlottende activa / kortlopende schulden	2,06	2,13	2,07
Handelsdebiteuren in % van de bedrijfsopbrengsten	11,9	13,9	17,1
Gemiddeld aantal medewerkers in FTE	104	108	111

Driejarenoverzicht geconsolideerde winst- en verliesrekening

(Bedragen in euro's)

	periode 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	periode 1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015	periode 1 oktober 2013 tot en met 30 september 2014
Netto-omzet	129.081.134	105.100.802	113.157.662
Mutatie onderhanden projecten	-75.500	-200.315	408.892
Som der bedrijfsopbrengsten	129.005.634	104.900.487	113.566.554
Inkoopwaarde van geleverde goederen	107.330.749	84.132.374	92.709.654
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	6.737.849	6.011.508	5.206.315
Lonen en salarissen	8.596.018	8.696.785	9.199.690
Sociale lasten en pensioenen	1.374.480	1.344.249	1.354.052
Afschrijvingen op materiële vaste activa	167.702	214.045	237.721
	124.206.798	100.398.961	108.707.432
Bedrijfsresultaat	4.798.836	4.501.526	4.859.122
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	306.351	437.256	561.978
Rentelasten en soortgelijke kosten	-699	-525	-3.351
	305.652	436.731	558.627
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	5.104.488	4.938.257	5.417.749
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.270.690	1.229.175	1.349.811
Netto resultaat na belastingen	3.833.798	3.709.082	4.067.938

Driejarenoverzicht geconsolideerde balans

vóór voorgestelde resultaatbestemming

(Bedragen in euro's)

ACTIEF	30 september 2016	30 september 2015	30 september 2014
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>			
Inventaris en bedrijfsauto's	310.954	360.869	461.602
	<u>310.954</u>	<u>360.869</u>	<u>461.602</u>
Vlottende activa			
<i>Voorraden</i>			
Handelsgoederen	3.113.243	1.388.385	775.418
<i>Onderhanden projecten</i>	267.588	325.833	575.050
<i>Vorderingen</i>			
Handelsdebiteuren	15.337.790	14.565.678	19.448.738
Vorderingen op groepsmaatschappijen	1.269.331	-	-
Vorderingen op participanten	8.153	55.460	44.709
Overige vorderingen	25.433	32.688	41.525
Overlopende activa	1.563.640	2.151.671	2.426.425
	<u>18.204.347</u>	<u>16.805.497</u>	<u>21.961.397</u>
<i>Liquide middelen</i>	15.905.448	17.440.934	20.755.265
	<u>37.490.626</u>	<u>35.960.649</u>	<u>44.067.130</u>
TOTAAL	<u>37.801.580</u>	<u>36.321.518</u>	<u>44.528.732</u>

Driejarenoverzicht geconsolideerde balans

vóór voorgestelde resultaatbestemming

(Bedragen in euro's)

PASSIEF	30 september 2016	30 september 2015	30 september 2014
Groepsvermogen			
Eigen vermogen	19.566.397	19.432.599	23.223.517
Kortlopende schulden			
Vooruitgefactureerde bedragen	1.359.193	1.030.271	1.098.400
Onderhanden projecten	31.802	14.547	63.443
Handelscrediteuren	10.261.256	10.225.649	13.956.374
Schulden aan groepsmaatschappijen	-	169.461	345.512
Belastingen en premies sociale verzekeringen	718.490	849.127	1.417.700
Overlopende passiva	5.864.442	4.599.864	4.423.786
	18.235.183	16.888.919	21.305.215
TOTAAL	37.801.580	36.321.518	44.528.732

PQR Lifecycle Services zorgen voor bedrijfscontinuïteit Mitros

Volledige ontzorging op het gebied van ICT

Mitros maakt al jaren gebruik van de PQR-strippenkaart. Nadat PQR haar servicesportfolio uitgebreid heeft met de PQR Lifecycle Services, is Mitros hiervan gebruik gaan maken. PQR biedt deze services aan om de gezondheid van bedrijfskritische IT-omgevingen bij klanten op peil te houden en actief mee te denken bij versiebeheer, asset management etc. De services richten zich op de continuïteit, betrouwbaarheid, beschikbaarheid, capaciteit, veiligheid, snelheid en schaalbaarheid van de IT-omgeving.

Deze zorginstelling speelt hier al op in door op meerdere vlakken stappen te ondernemen om mobiel werken verder te ontwikkelen binnen de organisatie. Tijdens het beheer van de bestaande infrastructuur werd men echter geconfronteerd met nieuwe mogelijkheden op het gebied van workspace en datacenter, zoals de cloud en de rol die sourcing daar in kan spelen.

Mitros

Mitros is een woningcorporatie actief in Utrecht en Nieuwegein. Het bedrijf heeft huurders in 30.000 woningen en 85.000 m2 maatschappelijke voorzieningen in beheer. Samen met buurtbewoners en wijkorganisaties probeert Mitros een situatie van plezierig, veilig en duurzaam wonen te realiseren. Bij Mitros werken circa 350 medewerkers. Mitros is momenteel aan het veranderen naar een klantgerichte organisatie, organisatiestructuur en processen worden vereenvoudigd. 'Het gewone gewoon goed doen' is hierbij het adagium.

"Wij maken al een langere periode gebruik van vooraf ingekochte PQR-dienstverlening, zodat we qua kosten niet tegen verrassingen aanlopen en gegarandeerd aanspraak kunnen maken op de services van PQR. Aangezien de strippenkaart tegenwoordig onderdeel is van PQR Lifecycle Services en wij – zeker als het om onze ICT gaat – volledig ontzorgd willen worden, hebben wij een Premiumcontract afgesloten."

Toegevoegde waarde leveren

Eind 2015 heeft PQR het servicesportfolio uitgebreid met de PQR Lifecycle Services. De oude PQR-strippenkaart – een vooraf ingekocht aantal uren PQR-dienstverlening tegen een vast bedrag – is in dit portfolio geïntegreerd. Mitros heeft een PQR Lifecycle Services-contract afgesloten als vervanging van de oude strippenkaart.

"Voor onze dagelijkse bedrijfsvoering zijn wij afhankelijk van goed functionerende ICT. De transformatie naar een organisatie die de klant, nog meer dan voorheen, centraal stelt en de veranderende processen die daarmee gepaard gaan, vragen om een probleemloze IT-infrastructuur. Wij kunnen het gewone alleen gewoon goed doen als de basis klopt. Het PQR Lifecycle Services-contract is volledig conform onze wensen samengesteld en kan altijd worden uitgebreid en/of aangepast. Al naar gelang behoefte kunnen wij gebruikmaken van de verschillende soorten dienstverlening die PQR biedt. Voor ons is dit van cruciaal belang om toegevoegde waarde te kunnen blijven leveren aan onze interne bedrijfsprocessen die onze externe toegankelijkheid mogelijk maken en vergroten," legt Truus de Vries, Senior Medewerker Service & Beheer Mitros, uit.

Mitros gaat voor Premium

Op basis van de scope van de dienstverlening heeft PQR een Lifecycle Services Premium-contract aangeboden. De Lifecycle Services zijn flexibel en aan de hand van een menukaart volledig af te stemmen op de behoefte van de klant. Er zijn drie servicelevels, te weten: Standard, Comfort of Premium. Alle varianten voorzien in ondersteuning van de servicedesk en van een support engineer, onderhoud en beheer, ondersteuning op afroep en volgens planning en zogenaamde healthchecks. Per servicelevel worden extra componenten toegevoegd.

"Het Premium servicelevel bevat 1°, 2° en 3°-lijns ondersteuning en een noodnummer dat 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar is. Dat is voor ons heel plezierig, zo weten wij zeker dat we altijd een beroep op PQR kunnen doen. Zijn er problemen, dan worden die snel opgelost! Als er een call bij een fabrikant moet worden aangemeld, doet PQR dat voor ons. Wij hebben de hele coördinatie en afhandeling hiervan aan PQR overgedragen."

Andere componenten van het Premium servicelevel zijn standaard twee health checks per jaar, een Service Delivery Plan met een verzameling van alle gemaakte afspraken omtrent de Lifecycle Services, proactief releasemanagement, assessments, advies over het actuele aanbod van oplossingen en changemanagement.

Altijd een oplossing

Ook Mitros heeft wel eens te kampen met te weinig capaciteit voor operationeel beheer of projectparticipatie door bijvoorbeeld bovengemiddelde drukte, ziekte of verlof. Truus de Vries: “Ook hiervoor heeft PQR een oplossing. Wij kunnen binnen ons Lifecycle Services-contract aanspraak maken op de resources van PQR om pieken in de uit te voeren werkzaamheden op te vangen. PQR is bekend met onze infrastructuur en PQR-resources zijn van een hoog specialistisch niveau. Hierdoor zijn wij altijd in staat om onze verplichtingen na te komen en het gewone gewoon goed te doen. Wij willen ontzorgd worden en de Lifecycle Services geven hieraan een invulling op maat. Een vorm van dienstverlening waar wij erg tevreden over zijn.”

Gekozen oplossing

- PQR Lifecycle Services

Business outcome

- Volledige ontzorging
- Bedrijfscontinuïteit
- Toegevoegde waarde kunnen leveren aan de business

Bestuursverslag

Belangrijke gebeurtenissen

Het periodiek terugblikken in de elektronische knipselkrant maakt van de schrijver geen gelukkiger mens daar het vooral rampen zijn; natuur, mens of economisch die het nieuws overheersen.

Gebeurtenissen in de wereld

In willekeurige volgorde kunnen wij het over een aantal onderwerpen hebben.

Om te beginnen de Brexit, waarvan niemand had gedacht dat de Britten in het referendum daadwerkelijk zouden kiezen voor de uittreding maar toch heeft een meerderheid zo besloten. Het gevolg was politieke onrust in Groot-Brittannië, financieel effect voor Groot-Brittannië door het verlies van de AAA-status en economische consequenties welke nog niet geheel zijn in te schatten. Feit is wel dat vooralsnog het pond een stuk lager staat. Een ander gevolg is dat er in de Europese Unie discussie is ontstaan over het nut en de scope van de unie, mogelijk dat er toch ook nog iets goeds komt van de Brexit door weer wat terug te gaan naar de originele beginselen.

Deelname van Rusland aan de strijd tegen IS in Syrië heeft deze in ieder geval geïntensiveerd waarbij het persoonlijk leed van de enorme hoeveelheid vluchtelingen er niet minder op is geworden. De afspraken met Turkije over de opvang van vluchtelingen hebben tot veel commotie geleid rond het al dan niet versneld toetreden van Turkije. Inmiddels staat wel vast dat er veel minder drenkelingen zijn onder de vluchtelingen uit Syrië dan in voorgaande jaren. Nu nog een oplossing voor de bootvluchtelingen uit Afrika.

Als je terugkijkt over 2015/2016 behoren de presidentsverkiezingen in de USA wel tot één van de grootste soaps van deze tijd; een volledige outsider die zich aan geen enkele beleefdheidsvorm conformeert versus de politieke routine die ver staat van menselijke emotie en daarmee mogelijk ook van het electoraat. De uitkomst was voor niemand te voorspellen, maar de winst van Trump kan gezien worden als een proteststem dat politiek te ver verwijderd is van de gewone mens. Iets dat niet alleen voor de USA lijkt te gelden gezien de populariteit van de verschillende anti partijen in Europa.

Andere onrust dichterbij huis waren de aanslagen in Parijs, Brussel en Nice. Terrorisme uitgevoerd door fanatici waartegen onze westerse samenleving met al haar verworven vrijheden zich heel slecht kan wapenen. Het zal een fenomeen blijven waartegen onze overheden moeten vechten met één hand op de rug, met als gevolg dat wij niet kunnen uitsluiten dat herhaling volgt.

Ander terrorisme wordt gevormd door hackers waarvandaan dan ook. De omvang lijkt steeds groter te worden; diefstal van de medische gegevens van alle topsporters, gegevens van 15 miljoen T-Mobile klanten, persoonsgegevens van 50 miljoen Turken, of 117 miljoen LinkedIn gebruikers. Enorme aantallen allemaal met consequenties welke (nog) niet te overzien zijn, behalve dan bij de centrale bank van Bangladesh waar 91 miljoen USD buit werd gemaakt.

Andere hackers hielden zich bezig met het voor de gek houden van de autoriteiten door de uitstoot van dieselauto's te manipuleren. Volkswagen werd als eerste betrapt met als gevolg een enorme financiële schade. Misschien niet eens omdat klanten weglopen maar meer vanwege de boetes en gedwongen terugroepacties. Langzamerhand lijkt het erop of bijna alle fabrikanten wel ergens iets gemanipuleerd hebben. Een wijd verbreid fenomeen dus waarvan 'niemand' iets wist. Tekenend is ook dat 's werelds grootste autofabrikant Toyota heeft aangekondigd te stoppen met de productie van dieselauto's.

Ontwikkelingen in Nederland

In de retailmarkt zijn faillissementen aan de orde van de dag, een icoon als V&D verdwijnt daarmee uit het straatbeeld. Ook andere ketens als M&S mode en Perry Sport moesten het bijltje erbij neerleggen en zelfs een heel stabiel familiebedrijf als Blokker ervaart grote uitdagingen. Bijkomend verschijnsel is dat vanwege de lage rentestand de vlucht in veilige stenen heel wat minder veilig lijkt te zijn. In bijna elke winkelstraat zie je lege plekken waardoor alleen de stenen van woningen echt veilig lijken, zodat die op hun beurt weer een enorme prijsdruk omhoog ervaren.

Toch gaat het met de Nederlandse economie helemaal niet slecht. Rente en inflatie zijn op een dieptepunt en van de inmiddels 17 miljoen Nederlanders is net iets meer dan een half miljoen

Belangrijke gebeurtenissen

werkeloos. Alleen de scheefheid neemt toe, bijvoorbeeld het aantal WW'ers van 55+ is meer dan verdubbeld in 5 jaar. En wat betreft het begrotingstekort lijkt Nederland op een laagtepunt uit te komen.

Op sportief gebied heeft Nederland hoogtepunten en dieptepunten meegemaakt. Het overlijden van Johan Cruijff was zo'n dieptepunt, het einde van een icoon uit de tijd dat Nederlands voetbal nog mee deed op het wereldtoneel. Op de Olympische spelen hebben de Nederlandse spelers weer goed gepresteerd al waren de gedoodverfde winnaars niet altijd heel gelukkig. Daarentegen waren er weer een paar echte verrassingen in het eremetaal. En voor de motorsport liefhebbers is de doorbraak van Max Verstappen een welkome aanwinst, misschien wel voor de gehele Formule 1.

Effecten voor PQR

Al met al is de markt helemaal niet slecht. De noodzaak en het draagvlak om vernieuwingen door te voeren is aanwezig. Bij de meeste organisaties zijn de middelen beschikbaar maar is er wel een zekere terughoudendheid om grote investeringen te doen. Flexibiliteit en rationele afwegingen of een bepaalde uitgave op afzienbare termijn kan worden terugverdiend, worden steeds belangrijker. Een uitdaging voor de accountmanagers en consultants van PQR om goed in de huid van de klant te kruipen en mee te denken om op die manier de business gegund te krijgen. Gezien de gerealiseerde omzet van € 129,0 miljoen, is dat heel redelijk gelukt en uiteindelijk een paar punten hoger dan het geplande budget.

De nettowinst na belastingen bedraagt € 3,8 miljoen. Met een fors hogere omzet een vergelijkbaar resultaat boeken, impliceert dat er margedruk is geweest. Deze margedruk zal naar de toekomst toe beperkt moeten worden door meer toegevoegde waarde (lees eigen diensten) te leveren en nog selectiever te zijn waar resources worden ingezet.

Belangrijke gebeurtenissen PQR

Helaas kan niet altijd alles meezitten en heeft PQR in het afgelopen jaar 2 belangrijke raamovereenkomsten verloren. PQR is helaas niet beoordeeld voor het Politie contract voor de instandhouding van de huidige installed base. Weliswaar zal die installed base in 5 jaar uitgefaseerd worden en dus op termijn leeglopen, maar bij zo'n belangrijke klant verlies je liever geen contract. Daartegenover staat dat PQR zich wel heeft gekwalificeerd voor deelname aan de concurrentie gerichte dialoog voor de Generieke Infrastructuur van de Politie. Dit traject, waaraan naast PQR nog 2 partijen deelnemen, zal pas in komend boekjaar leiden tot een concrete uitvraag.

Ook heeft PQR de opvolger van het EASI contract, Road2016, verloren ondanks dat tegen deze uitslag protest is aangetekend. Een tegenslag omdat wij, na een periode van 12 jaar met altijd hele goede leveranciersbeoordelingen, onszelf een goede kans toedichtten.

Ten slotte is net voor het einde van het kalenderjaar 2015 een contract getekend met het ministerie van Defensie. Onder dit contract mag PQR voor de komende 2 jaar, met 2 optie jaren, alle server en storage apparatuur leveren voor de instandhouding. Net als bij Politie zal Defensie grote vernieuwingstrajecten separaat in de markt zetten, desondanks is gebleken dat dit contract een gelijkwaardige opvolger is voor de verloren business.

In het voorjaar van 2016 hebben PQR-medewerkers alsnog het 25-jarig jubileum van PQR mogen vieren met een zeer geslaagde trip naar Valencia, waar niet alleen genoten is van cultuur en de zon maar ook ruimschoots de gelegenheid is geweest om te genieten van de culinaire hoogstandjes van Spanje.

IT-Galaxy heeft in oktober 2015 voor de 7e keer wederom succesvol plaatsgevonden. Ondanks grote concurrentie van andere evenementen zijn de collega's van PQR in staat geweest een groot aantal klanten en prospects aan te trekken. De overall waardering door de bezoekers kwam uit op een 7,9, best iets om trots op te zijn, zeker gezien de bijdrage van PQR-medewerkers welke gemiddeld genomen hoger is gewaardeerd dan van onze sponsors.

Belangrijke gebeurtenissen

Ook is in 2015/2016 productief gebruik gemaakt van het PQR Experience Center. Zeker nu weer een significante investering is gedaan om aanwezige implementaties niet alleen up to date te houden maar ook uit te breiden. Onder andere met locatie-based apps in combinatie met beacon technology en HP networking, of zwaar grafische toepassingen te tonen zonder verlies aan performance.

Als vaker verwoord heeft de PQR-organisatie de ambitie het hoogste niveau na te streven, wat niet alleen blijkt uit de diverse certificeringen welke de medewerkers behalen, als wel uit een groot aantal prijzen dat wij als PQR in ontvangst mogen nemen van leveranciers en partners:

- PQR behaalt als **1ste Premier Partner** uit Europa en 2e ter wereld alle beschikbare VMware competenties;
- PQR is uitgeroepen tot Hitachi Datasystems Partner of the Year 2015/2016;
- PQR behaalt in 2015 opnieuw **HPE Platinum** status. Met deze hoogstaande kennis in huis is PQR in staat goed te adviseren over storage, server, converged infrastructure, networking en support;
- PQR is voor HPE nog steeds één van de belangrijkste partners in Nederland zowel qua omzet als kennis en is met een speciale award beloond: **HPE Converged Infrastructure Partner of the Year 2016**;
- PQR is benoemd tot **1ste Nutanix Elite Partner** in Nederland. PQR is hiermee de belangrijkste partner voor Nutanix in Nederland;
- **NVIDIA** heeft PQR genomineerd tot **1ste Elite Partner** in Europa; dit zal in december afgerond worden;
- VMware heeft in januari 2016 maar liefst vijf medewerkers van PQR benoemd tot **VMware vExperts**, deze status kun je niet behalen, maar wordt je speciaal voor uitgekozen wanneer je een belangrijke bijdrage hebt geleverd aan de VMware Community;
- **Commvault** heeft PQR beloond met de award voor **Fastest Growing Partner of the Year**, PQR heeft met haar focus op software defined datamanagement oplossingen strategisch gekozen voor Commvault; deze award is een zeer mooie erkenning voor deze strategische keuze.

Marktentwikkelingen en -positie

Als cloud integrator geeft PQR strategisch IT-advies voor software defined datacenter- en workspaceoplossingen en levert en beheert zij hybride cloudomgevingen. Met jarenlange kennis op het gebied van veilig en beheersbaar beschikbaar stellen van data, applicaties en werkplekken, inclusief bijbehorende IT-services, transformeert PQR uw infrastructuur tot een stabiele (hybride) cloudomgeving, waarmee ICT altijd binnen bereik is.

Naar omzet gemeten is het leveren en implementeren van 'on-premises' (steeds vaker op co-locatie) gedurende het afgelopen boekjaar nog steeds de belangrijkste activiteit geweest voor PQR. Er zijn echter wel een aantal verschuivingen. Eén van die veranderingen is dat PQR steeds vaker in de rol komt van adviseur voor strategische IT-vraagstukken. Het relatieve belang van implementaties neemt daarmee af, ook doordat klanten in sommige situaties verkiezen om een deel van de implementatie in eigen beheer te doen. PQR assisteert dan niet alleen in de strategische keuzes en het ontwerp maar doet zo gewenst ook de verificatie of een bepaalde omgeving conform de best-practices is ingericht. Ook neemt de vraag naar nazorg of continue zorg toe; een groeiend aantal klanten sluit een overeenkomst af waarbij PQR de periodieke healthchecks uitvoert, klanten ondersteunt met het up to date houden van de omgeving en bijstaat bij changes. Een en ander wijst erop dat steeds meer klanten minder resources beschikbaar hebben voor het in stand houden van de infrastructuur en natuurlijk ook dat de complexiteit van moderne omgevingen dusdanig is dat dit veel verschillende expertises vraagt die niet elke organisatie in huis heeft of in huis wenst te hebben. Deze vorm van dienstverlening is een soort van opmaat naar outtasking of managed services, maar daarover later meer.

Zoals in een eerder verslag aangegeven zijn meer en meer klanten geïnteresseerd in cloudoplossingen en groeit ook het besef dat een professionele cloudoplossing misschien wel veiliger is en een hogere beschikbaarheid kent dan een niet altijd optimaal beheerde in house omgeving. PQR heeft inmiddels een aantal mooie referenties van hybride oplossingen, al dan niet in combinatie met automation en orchestration oplossingen.

De indruk blijft dat volledige cloudoplossingen voor veel klanten minder geschikt of financieel minder aantrekkelijk zijn. Het is dan ook aannemelijk dat de IT-wereld voor langere tijd diverse hybride oplossingen kent. Zie ook de voorspellingen van gerenommeerde analisten. Veel klanten zullen een 'cloud first' beleid voeren; nieuwe toepassingen worden bij voorkeur uit de cloud afgenomen tenzij daaraan significante beperkingen kleven. PQR heeft dit dan ook standaard als afweging in haar IT-strategie advies, maar hanteert dit ook bij de ontwikkeling van nieuwe diensten.

Terugkomend op 'old school on-premise oplossingen', de locatie mag dan misschien als vanouds zijn maar de oplossingen steeds minder. Daar waar voor de klant specifiek wordt geïmplementeerd, gebeurt dit veelal met de meest recente technieken. Dit kan dan een hyperconverged oplossing betreffen, maar ook meer en meer software defined oplossingen. Deze laatste bieden veelal meer flexibiliteit, voordelen in beheer, meer functionaliteit (denk ook aan security) en of lagere kosten dan traditionele oplossingen. Wij menen op dit gebied leidend te zijn in de Nederlandse markt omdat wij vroegtijdig hebben ingezet op oplossingen van VMware en RES en omdat PQR succesvol de hoogste (en unieke) certificering heeft nagestreefd.

Ten slotte is het bijna onmogelijk om de marktpositie van PQR kwantitatief te onderbouwen gezien er niet echt relevante marktgegevens beschikbaar zijn. Wat wij traditioneel doen is een vergelijking maken op basis van de overall cijfers van onze belangrijkste leveranciers en de ontwikkeling daarvan.

Op hardware gebied zijn de belangrijkste leveranciers voor PQR Hitachi Data Systems, HPE, NetApp en Nutanix en op software gebied zijn dit Citrix, Microsoft, RES Software en VMware.

Een kleine rondgang langs de financiële resultaten van deze leveranciers (voor zover publiekelijk toegankelijk en voor het portfolio van PQR relevant) geeft onderstaand beeld.

Hardware leveranciers

HP heeft zich per 1 november 2015 gesplitst in HP Inc en HPE waarbij van de laatste het producten-portfolio bijna compleet door PQR wordt gevoerd.

Markontwikkelingen en -positie

Tevens is HPE de meest significante leverancier van en voor PQR. Het HPE boekjaar loopt van 1 november tot en met 31 oktober. Bij HPE geldt net als bij de andere leveranciers dat de omzet gerapporteerd wordt in USD en de ontwikkeling t.o.v. de € een vertekend beeld kan creëren.

Ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag zijn de jaarcijfers van HPE nog niet gepubliceerd, de 4de kwartaalcijfers zijn al wel bekend.

HPE rapporteert een overall krimp in USD van 7% en een krimp van 3% na eliminatie van dollarkoers effecten en desinvesteringen. Voor EMEA was de daling sterker dan voor WW met in USD min 9% en gecorrigeerd min 6%. Opgesplitst voor de belangrijkste producten groepen: Server min 7%, Storage min 5%, Networking min 34% en Techn. services min 4%.

NetApp en Hitachi Data Systems (HDS) vertegenwoordigen beide een significant deel van de storage-omzet binnen PQR, weliswaar minder dan HPE maar zeker niet verwaarloosbaar. Van HDS zijn geen omzetcijfers te vinden, van NetApp wel.

De halfjaarresultaten van NetApp (eindigend op 30 oktober) zijn nog niet bekend, net als bij HPE zijn net de kwartaalcijfers van hun 2de kwartaal beschikbaar en tonen een omzetsdaling van 7% YoY en een stijging van 3,5% t.o.v. het voorgaande kwartaal. De productomzet daalde met 13% YoY en 7,5% stijging QoQ (productomzet fluctueert altijd meer dan totale revenue vanwege de services omzet welke gerelateerd is aan de totale installed base). Het dollar effect is niet gespecificeerd, evenmin is een opsplitsing over de geografieën gemaakt. Al met al lijkt NetApp langzaam weer wat uit het dal te klimmen en cDot acceptatie toch te groeien. Het percentage van shipment Q2 was 86, als percentage van installed 36.

Nutanix is een betrekkelijk kleine leverancier van hyperconverged oplossingen. Het boekjaar loopt van 1 augustus tot 31 juli. Nutanix sloot het laatste boekjaar af met een omzet van ruim 400 miljoen USD. Een dwerg vergeleken met HPE of zelfs NetApp. De groei van Nutanix, kwartaal over kwartaal, is de laatste 12 kwartalen boven de 15% geweest (= ~ 85% YoY).

De conclusie lijkt dan ook te zijn dat de storage business (specifiek de SAN business) het over de breedte moeilijk heeft. Een en ander is met trends, zoals de opkomst van nieuwe spelers met flash only oplossingen en alternatieven met software defined, best te plaatsen. Datacenter business in totaliteit loopt nog redelijk zeker als je naar de sterk innoverende spelers kijkt.

Software leveranciers

De software business vertoont een wat gemixt beeld.

Citrix (gewoon kalenderjaar) rapporteert na het 3de kwartaal een overall net revenue groei van 3,4% en voor EMEA 4% (beide YoY). Citrix geeft voorts een verwachting af van een jaaromzet rond de 3,4 miljard USD zijnde een groei van 2,5 - 3%.

VMware presteert nog steeds redelijk goed met een omzetgroei in het kwartaal van 6% YoY, maar ook hier is de licentieomzet maar 1% gestegen, altijd een vage indicatie van vertragende groei. De totale omzet over de eerste 9 maanden kwam net iets boven de 5 miljard USD. Nog steeds een significant verschil met Citrix, vraag is echter of VMware haar onafhankelijke positie kan behouden in het fusie geweld tussen Dell en EMC².

Het jaarverslag van Microsoft is echt een puzzel met een beperkte hoeveelheid aan gegevens zeker als je de omvang van het geprinte jaarverslag in aanmerking neemt (bijna 100 pagina's).

Om de inzichtelijkheid wat 'te vergroten' is voor het eerst een splitsing gemaakt tussen product en services revenue, omdat de services revenue nu meer dan 10% van het totaal bedraagt. Wat wel breed uitgemeten wordt en ook voor PQR een belangrijk gegeven is, is het succes van Microsofts cloud business. Commercial cloud revenue is meer dan 12 miljard USD (run rate base) en de Azure business is met 113% gegroeid.

Het boven geschetste beeld is redelijk conform de waarneming vanuit PQR; de oplossingen van VMware vinden nog steeds goed aftrek bij met name de grotere klanten. Daarnaast is er een grote interesse voor de inspanningen van Microsoft op het gebied van online diensten en specifiek Azure.

Missie en visie

Als eerder aangegeven, is in het vorig boekjaar door gezamenlijke inspanning met een groot deel van het personeel onderstaand statement tot stand gekomen.

Missie

Met eenvoud, kennis en vrijheid uw ICT altijd binnen bereik.

Visie

Stelt u zich eens voor: een wereld waarin iedereen altijd met elkaar in contact is, waar non-stop toegang is om informatie in te winnen. Zonder grenzen. Een wereld waarin iedereen met plezier werkt, op ieder moment, met de ICT-middelen die het beste bij hem of haar passen. Betrouwbaar en veilig.

IT-ontwikkelingen zijn continu in beweging. Om voordeel te halen uit nieuwe technieken en oplossingen, is aanpassing van de IT-inrichting noodzakelijk. Dit dwingt organisaties om stil te staan bij de vraag of men nog wel biedt wat hun medewerkers nodig hebben om hun werk optimaal te kunnen doen.

Altijd toegang

Werknemers nemen immers hun verwachtingen en ervaringen die ze als consument opdoen met innovatieve technologieën mee de organisatie in. Het is voor de werknemer vanzelfsprekend dat hij snel kan schakelen tussen werk en privé, met een device naar keuze en dat hij overal en altijd toegang heeft tot het bedrijfsnetwerk en applicaties. De werknemer heeft daarmee een steeds grotere invloed op applicaties, alsook op de infrastructuur ondersteunende software die gebruikt wordt binnen de organisatie. Enterprise Mobility en veilige toegang tot data en applicaties staan hoog op de agenda. We willen tenslotte allemaal dat ICT altijd binnen bereik blijft, waar ook ter wereld.

Automatiseren van de automatisering

De komende jaren neemt de behoefte aan automatisering een enorme vlucht. Het automatiseren van de automatisering heeft zijn intrede gedaan. Repeterende IT-taken worden uitgevoerd door slimme softwaresystemen. De IT-afdeling transformeert daarmee van beheer naar orkestratie, controle en regie. Kennis van specifieke infrastructuuroplösungen wordt minder belangrijk; het gaat om het beheren van policies die bepalen hoe de infrastructuur zich gedraagt.

IT-afdeling wordt service broker

De traditionele IT-afdeling zoals wij die vandaag de dag kennen bestaat niet meer in 2020. Ze wordt een service broker, een afdeling die flexibele en schaalbare services aanbiedt, die per werknemer ingezet kunnen worden. Denk daarbij aan applicaties, ontwikkelomgevingen én infrastructuurbronnen die bij de private of publieke aanbieder worden afgenomen. Organisaties zullen steeds minder ICT 'kopen'. De behoefte groeit om ICT geïntegreerd maandelijks af te nemen, inclusief flexibele en schaalbare services.

Hybride cloud en software defined de standaard

De cloud kennen we in drie vormen: publiek, privaat en hybride. Het imago van de cloud heeft zich in de afgelopen vijf jaar ontwikkeld van onbetrouwbaar naar acceptatie. Wij geloven dat in 2020 de hybride cloud, de combinatie tussen privaat en publiek, de standaard is. Zowel de private als publieke cloud maken gebruik van standaard commodity hardware met intelligentie in de software. Software Defined Infrastructure (SDI) is de logische stap om dit te verwezenlijken. Dit geldt zeker voor organisaties die bewust nog niet de sprong willen wagen naar de publieke cloud, maar wel al zoveel mogelijk van dezelfde voordelen gebruik willen maken binnen hun eigen datacenter.

Strategisch IT-advies

De diversiteit aan innovaties en de hoge snelheid waarmee ze op de markt komen, leiden tot een stijgende behoefte aan strategisch IT-advies. De combinatie van parate kennis van de techniek en ervaring van diverse branche of situatie gerelateerde problematiek vraagt om specifieke expertise van een IT-dienstverlener. Een adviseur die u informeert over de beste oplossing voor uw organisatie en die u een helder en duidelijk beeld geeft van de mogelijkheden om zo de complexiteit terug te brengen naar eenvoud in ICT.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

PQR is een organisatie met winstdoelstelling (profit). Maar naast deze doelstelling is Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) ingebed in haar bedrijfsdoelstellingen. Zo houdt PQR in toenemende mate rekening met de effecten die haar activiteiten hebben op het milieu, de natuur, de cultuur en de mens, zowel in positieve als in negatieve zin. PQR heeft de interne bedrijfsvoering op een maatschappelijk verantwoorde wijze vormgegeven en formeel verankerd in de organisatie om zodoende bij te dragen aan een aantrekkelijk leefmilieu, nu en in de toekomst. Ook wil zij als voorbeeld dienen voor andere organisaties en bedrijven. De sleutel hiervoor is duurzaam ondernemen. Een duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder die van de toekomstige generaties in gevaar te brengen.

Het management van PQR committeert zich aan duurzame ontwikkeling en de betrokkenheid bij de samenleving waarin PQR werkt. Een onderdeel van deze duurzame gedachte is het op milieuvriendelijke wijze ondernemen. PQR is hiermee al enige jaren actief hetgeen heeft geresulteerd in het gecertificeerde (ISO 14001) milieubeleid. Om daadwerkelijk en gericht uitvoering te geven aan dit milieubeleid, wordt gewerkt volgens een gecombineerd kwaliteit- en milieumanagementsysteem. PQR is in het afgelopen jaar als een van de eerste bedrijven in Nederland gecertificeerd op basis van de ISO 14001:2015 norm.

Behoudens de hiervoor genoemde ISO 14001 certificering is PQR ook gecertificeerd op de CO₂-prestatieladder. De CO₂-prestatieladder is een instrument om bedrijven te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat hierbij om energiebesparing, het efficiënt gebruik maken van materialen en het gebruik van duurzame energie. Een belangrijk onderdeel van deze CO₂-prestatieladder is het zogenaamde keteninitiatief; welke CO₂-reducerende maatregelen kan de deelnemer binnen de keten (toeleveranciers, klanten) bewerkstelligen? Door concreet invulling te geven aan dit laatste, is het mogelijk een hogere trede te bestijgen op de CO₂-ladder. Nadat wij in het vorige jaarverslag de intentie hebben uitgesproken om een hogere trede op de CO₂-ladder te bereiken, hebben wij dit nu handen en voeten gegeven en zijn wij druk doende om naar niveau 5 te komen. Het is de doelstelling van PQR de niveau 5 certificering bij de externe audit van 2017 te laten certificeren.

Naast het voorgaande is PQR ook toegetreden tot het Global Compact initiatief van de Verenigde Naties. In UN Global Compact bundelen bedrijven hun krachten met de Verenigde Naties om een wereld te creëren die duurzamer en socialer is. Deelnemende organisaties committeren zich aan het toepassen van de tien universele, door de Verenigde Naties uitgedragen principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding. Daarbij krijgen zij ondersteuning en hulpmiddelen vanuit de Verenigde Naties en het lokale netwerk (Global Compact Nederland). UN Global Compact is 's werelds grootste, op vrijwillige deelname gebaseerde initiatief op het gebied van duurzaam ondernemen. Wereldwijd zijn ruim 12.000 bedrijven en NGO's uit meer dan 150 landen aangesloten. De UN Global Compact bindt bedrijven aan tien principes. De principes zijn afgeleid van de Universele verklaring van de rechten van de mens en internationaal erkende verklaringen.

Deze principes zijn:

1. Bedrijven dienen binnen de grenzen van hun invloedssfeer de internationaal uitgevaardigde mensenrechten te eerbiedigen;
2. Bedrijven dienen zich er steeds van te vergewissen dat zij niet medeplichtig worden aan schending van de mensenrechten;
3. Bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te handhaven;
4. Uitbanning van iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid;
5. Effectieve afschaffing van kinderarbeid;
6. Bestrijding van discriminatie in arbeid en beroep;
7. Bedrijven dienen voorzorg te betrachten bij hun benadering van milieu-uitdagingen;
8. Initiatieven te ondernemen om een groter milieubesef te bevorderen;
9. Ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren;
10. Bedrijven moeten elke vorm van corruptie tegengaan, inclusief afpersing en omkoping.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Door toetreding onderschrijft PQR deze principes en stelt ook alles in het werk om binnen haar eigen bedrijfsvoering en de keten waarin zij opereert deze principes te eerbiedigen.

Om haar maatschappelijke betrokkenheid verder te onderstrepen zijn er in de afgelopen periode wederom door het PQR-fonds nieuwe initiatieven ondersteund die tot doel hebben de situatie te verbeteren van kinderen, maar ook van volwassenen die ziek en/of gehandicapt zijn. Dit fonds wordt gevoed door bijdragen van PQR en het personeel zelf. Om een beeld te geven van de projecten die PQR in dit kader ondersteunt verwijzen wij u naar www.PQR.com/pqr-fonds.

Beveiligingsbeleid

Met betrekking tot de beveiliging verplicht PQR zich het beheersysteem voor informatiebeveiliging te handhaven op dusdanige wijze dat aan de eisen van de internationale norm ISO 27001 en alle relevante wetten, voorschriften en wettelijke eisen wordt voldaan. In dit kader zorgt PQR ervoor dat:

- Haar gegevens beschermd zijn tegen verlies van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid;
- Zij waarborgt dat alle relevante wetten en regels worden nageleefd, zoals de Grondwet, Wet bescherming persoonsgegevens, Auteurswet, Computercriminaliteit en de Wet elektronische handtekeningen;
- Er een bedrijfscontinuïteitsplan is en blijft, en dat dit plan getest wordt zodat informatie en belangrijke diensten 24x7x365 beschikbaar zijn voor gebruikers;
- Zij waar nodig werknemers training biedt op het gebied van informatiebeveiliging;
- Elke daadwerkelijke of vermoedelijke inbreuk op de informatiebeveiliging wordt gemeld aan en onderzocht door de aangewezen security officer.

Om dit beleid verder te verankeren loopt er momenteel een project dat zal leiden tot certificering conform de norm ISO 27001 van december 2015.

Organisatie en medewerkers

Groepsstructuur

Giga III B.V. gevestigd te De Meern staat aan het hoofd van de groep waar PQR Holding B.V. en haar dochtermaatschappijen deel van uitmaken. De ondernemingsactiviteiten vinden voornamelijk plaats in PQR B.V., een 100% deelneming van PQR Holding B.V.

PQR Holding B.V. heeft een raad van commissarissen bestaande uit mevrouw G.J. de Ruiter (voorzitter) en de heren R. van Gameren en G.H. Nordemann. De raad komt regelmatig bijeen om met de directie het gevoerde beleid, de resultaten en de vooruitzichten door te nemen. Verder wordt verwezen naar het door de raad opgestelde bericht bij de jaarrekening 2015/2016, dat tevens in dit jaarverslag is opgenomen.

Organisatiestructuur & HR-beleid

Afgelopen jaar zagen wij geen aanleiding om significante wijzigingen in de organisatiestructuur door te voeren; een goed teken want hieruit blijkt dat de gekozen strategie en uitvoering succesvol zijn.

PQR onderscheidt zich in de markt door de mensen die het aan boord heeft en de werkwijze. De werknemers kennen een grote mate van vrijheid, maar dat brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee. Eigen initiatief en resultaatgerichtheid impliceren dat de medewerker zelf moet achterhalen, dan wel weet wat de klant wenst én zelf verantwoordelijk is voor het succesvol afronden van een order of project. Resultaatgericht betekent dat je niet wordt afgerekend op hoeveel tijd je ergens in gestoken hebt, maar op wat er uiteindelijk voor de klant is gerealiseerd.

Werving en selectie

PQR verwacht professionaliteit in alle geledingen van de organisatie en biedt opleiding en ondersteuning voor de medewerkers die in het profiel passen en succesvol zijn. Maar nog veel belangrijker is dat de medewerker zich thuis moet voelen in een dergelijke omgeving. Aan dit aspect wordt in selectietrajecten voor nieuwe collega's veel aandacht besteed. In de periode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016 is het personeelsbestand van PQR iets gekrompen. Ondanks de goede positie van PQR in de markt is het wederom niet makkelijk gebleken om nieuwe medewerkers te werven. De werving en selectie van PQR is gericht op het aannemen van mensen wanneer de werkzaamheden en orderportefeuille daarom vragen. Nauwe afstemming met de diverse managers over de behoefte aan personeel en vereiste opleiding, kennis, ervaring en karakter is cruciaal en hieraan is dan ook veel aandacht besteed.

Het afgelopen boekjaar had PQR gemiddeld 104 medewerkers (in FTE) in dienst ten opzichte van 108 over het boekjaar 2014/2015. Gedurende het boekjaar zijn 16 nieuwe medewerkers in dienst getreden en zijn er 14 uit dienst getreden (ten opzichte van respectievelijk 9 en 18 medewerkers in 2014/2015). Het is de verwachting dat het personeelsbestand komend boekjaar in lijn zal zijn met het verslagjaar.

Ziekteverzuim

Door het (pro)actief blijven inspelen op het verzuim is er in dit verslagjaar sprake geweest van een lager verzuimpercentage (2,76%) ten opzichte van het vorige verslagjaar 2014/2015 (3,88%).

Financiële resultaten en vermogenspositie

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten

Over het afgelopen boekjaar bedraagt de totale bedrijfsopbrengst van PQR Holding B.V. € 129,0 miljoen. Ten opzichte van het boekjaar 2014/2015 (€ 104,9 miljoen) betekent dit een toename van 23%. Het omzetniveau was nog niet eerder zo hoog.

De toegevoegde waarde (bedrijfsopbrengst minus inkoopwaarde goederen en extern ingehuurd omzet gerelateerde diensten) bedraagt € 18,3 miljoen ten opzichte van € 18,0 miljoen in 2014/2015.

De bedrijfslasten (exclusief de inkoopwaarde van geleverde goederen en extern ingehuurd diensten) hebben over het afgelopen jaar € 13,5 miljoen bedragen en liggen daarmee op ongeveer hetzelfde niveau als in 2014/2015.

Bedrijfsresultaat

Bovenstaande ontwikkelingen hebben geresulteerd in een bedrijfsresultaat van € 4,8 miljoen tegenover € 4,5 miljoen over 2014/2015. Het bedrijfsresultaat gerelateerd aan de omzet bedraagt 3,7% ten opzichte van 4,3% in 2014/2015.

Netto resultaat na belastingen - dividend

Het netto resultaat na belastingen bedraagt € 3,8 miljoen ten opzichte van € 3,7 miljoen in 2014/2015. Evenals in 2014/2015 bedraagt de gemiddelde belastingdruk 24,9%.

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om uit het resultaat na belasting aan de aandeelhouder een dividend uit te keren ten bedrage van € 3,8 miljoen.

Balansverhoudingen en financiering

Per 30 september 2016 bedraagt het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal (solvabiliteit) 51,8 (per 30 september 2015: 53,5).

De verhouding vlottende activa ten opzichte van de kortlopende schulden (current ratio) bedraagt per 30 september 2016 2,06 (per 30 september 2015: 2,13).

Over 2015/2016 bedraagt de positieve kasstroom uit operationele activiteiten € 2,3 miljoen. De investeringen hebben per saldo € 0,1 miljoen bedragen. Na uitkering van het over 2014/2015 vastgestelde dividend van € 3,7 miljoen resteert een netto kasstroom van € -1,5 miljoen.

Risicobeheersings- en controlesystemen

Een goede beheersing van risico's en benutting van kansen zijn cruciaal voor het realiseren van de strategie. Risicobeheersing is een integraal onderdeel van onze dagelijkse bedrijfsvoering. De kansen en bedreigingen worden tijdig geïdentificeerd en beheerst. Wij hanteren het beleid dat de continuïteit van de bedrijfsvoering moet worden gewaarborgd met een gezonde balans tussen risico en rendement. Dit zien wij terug in de wijze waarop wij met de verschillende soorten risico's omgaan. Voor de operationele risico's wordt een beperkte risicoacceptatie gehanteerd. Als het gaat om financiële risico's staan wij voor een stabiel financieel beleid met minimale en beheersbare risico's. Op het gebied van compliance met wet- en regelgeving hanteren wij een zero-tolerancebeleid.

Vooruitzichten

De economische vooruitzichten voor Nederland en de EU zijn niet slecht. Nederland draait in 2016 redelijk goed alhoewel er ook de nodige onzekerheden zijn, bijvoorbeeld dat wij nog steeds geen beeld hebben wat de Brexit voor Nederland betekent of de verkiezing van Mr. Trump als president van de USA, maar landverschuivingen zal dat vast niet tot gevolg hebben. Ook de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 zullen, ondanks het feit dat politici daar anders over denken, niet direct een hele grote invloed hebben op de Nederlandse economie. Verkiezingen betekenen over het algemeen wel dat de overheidsbestedingen en/of de lastenverlichting toenemen. Alles bij elkaar een gematigd positief klimaat voor de markt waarin PQR actief is.

PQR-portfolio en positie

De belangrijkste partners (fabrikanten) doen het nog steeds redelijk in de markt alhoewel de groei die deze partners rapporteren beperkt dan wel licht negatief is. Dit is naast de klantvraag die PQR ervaart een belangrijk signaal dat meer en meer moet worden ingezet op nieuwerwetse oplossingen met toegevoegde waarde voor de klant. Ik doel hier op oplossingen welke de ontwikkeling op cloud gebied meenemen om een flexibele, kosteneffectieve en secure alternatief te bieden waar mogelijk. PQR heeft mooie stappen gezet om dit soort oplossingen met en voor de klant te ontwikkelen en de organisatie is dan ook goed gepositioneerd om dit verder uit te baten.

Daarnaast vragen de klanten extra toegevoegde waarde van de PQR-organisatie. Bijvoorbeeld om in de vorm van Lifecycle Services (LCS) tegemoet te komen aan de wens een deel van de taken, die de klant voorheen zelf uitvoerde, over te nemen met de vereiste expertise en beschikbaarheid. De PQR organisatie heeft hiermee, sinds einde 2015 goede stappen gemaakt door alle klanten welke voorheen een strippenkaart hadden, te "upgraden" naar een LCS-contract en ook nieuwe klanten hieraan toe te voegen.

Dit laatste is ook een opmaat naar volledige Managed Services contracten welke PQR tot op heden niet biedt. Het is de ambitie van de PQR-organisatie om dit soort diensten vanuit de eigen organisatie te kunnen bieden. De verkozen weg om hiertoe te komen is om een samengaan met een organisatie te realiseren die al ruime ervaring heeft met dit soort serviceverlening. PQR is in vergevorderd stadium om dit samengaan te realiseren. Wanneer een en ander geëffectueerd wordt, zou dit perspectief bieden om een grotere groep van klanten te bereiken en hogere marges te realiseren al is het maar door betere uitnutting van de reeds beschikbare services capaciteit.

Overheidsinvesteringen

De overheidssector is voor PQR traditioneel het grootste segment, zeker in de combinatie van lokale en regionale overheid (LRO) met centrale overheid. Het aantal nieuwe uitvragen vanuit de LRO markt begint weer licht toe te nemen en volgens marktdata zal deze positieve trend zich voortzetten gedurende 2017. Tevens mooi om te melden dat PQR recentelijk een, voor onze organisatie, nieuwe top 10 gemeente heeft weten op te tekenen.

Centrale overheid is nu serieus actief met de consolidatie en vernieuwing van haar rekencentra. Het uiteindelijke doel van de overheid is om hiermee kosten te verlagen, bedrijfszekerheid te verhogen en niet in de laatste plaats om er voor te zorgen dat een en ander veilig geschiedt.

In de praktijk betekent dit dat er forse investeringen plaatsvinden waarbij de uitvraag vaker wel dan niet gecombineerd gaat met een adviestraject en een verplichting om er voor te zorgen dat de geïnstalleerde apparatuur ook up to date blijft. Het zijn juist deze uitvragen waarop PQR is voorbereid en hoopt meer dan haar graantje mee te pikken.

Aanbestedingen

Grote mantelcontracten bij met name de centrale overheid zijn van wezenlijk belang voor PQR, niet zozeer vanwege de te realiseren marges maar wel vanwege het volume onder deze contracten. Zoals eerder in dit verslag gemeld heeft PQR een tweetal belangrijke contracten verloren (Politie instandhouding en EASI) en één groot contract bij het ministerie van Defensie gewonnen. Voor komend boekjaar staan het contract bij het ministerie van Justitie en het contract bij de Belastingdienst op de planning om opnieuw uitgevraagd te worden. Het Justitie contract is een "behoud" contract voor PQR en de Belastingdienst een mogelijke win. Deze dient wel toegelicht te worden; PQR heeft nu een contract maar in de huidige opzet komt daar heel beperkt business uit. Een nieuw contract met mogelijk een andere opzet zou een echte win kunnen betekenen.

Vooruitzichten

Bij de Politie heeft PQR zich gekwalificeerd als één van de drie partijen die meedoet aan de concurrentiegerichte dialoog voor de Generieke Infrastructuur (GI). De vraag of hier business uitkomt voor het boekjaar is afhankelijk van 3 zaken: verloopt het traject verder als gepland, zal PQR samen met haar partners een dergelijk contract winnen en ten slotte gaat er dan ook nog echt business gedaan worden in het komend boekjaar (planning is start uitvoering Q3 2017).

Naast de centrale overheid komen er meer gecombineerde uitvragen op de markt. Zo zijn de 7 universitaire ziekenhuizen (dat is exclusief Radboud) voornemens om een gecombineerd contract in de markt te zetten. Potentieel een combinatie welke garant staat voor een volume gelijk aan een groot ministerie.

PQR heeft in het verleden aangetoond prima te kunnen concurreren in deze markt en heeft dan ook het vertrouwen zich bij een van deze opportunity's te kunnen kwalificeren.

Organisatie en resultaten

De directie van PQR heeft vertrouwen in de eigen organisatie: de focus, de kennis en de gedrevenheid en niet in de laatste plaats de capaciteit om zich aan te passen aan nieuwe situaties.

PQR heeft een goede relatie met een groot aantal trouwe klanten, langdurige en productieve samenwerking met toonaangevende leveranciers en voert een portfolio van producten en diensten dat aanspreekt bij deze klanten voor nu en in de nabije toekomst.

Desondanks moet ik realistisch zijn dat een verlies van zowel het Politie contract als het EASI contract niet zo maar te compenseren is, ook niet met een mooie klant als het ministerie van Defensie. De verwachting is dan ook dat de omzet over 2016/2017 substantieel lager uitkomt dan het afgelopen boekjaar. Daarnaast kan het bedrijfsresultaat fors lager uitkomen dan over 2015/2016 door het wegvallen van dit volume. Compensatiemogelijkheden zijn er zeker als ook de organisatiekracht om hierboven genoemde opportunity's te adresseren. Echter voordat de business hieruit een dergelijk volume kan compenseren zijn we minimaal een boekjaar verder.

Ten slotte worden voor 2016/2017 in het kader van de normale bedrijfsvoering geen belangrijke ontwikkelingen verwacht qua operationele financieringsbehoefte of investeringen.

De Meern, 12 december 2016

De directie

Bericht van de raad van commissarissen

Bericht van de raad van commissarissen

Jaarrekening en voorstel winstbestemming

Hierbij legt de raad van commissarissen de door de directie opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2015/2016 aan de algemene vergadering van aandeelhouders ter vaststelling voor. Deze jaarrekening betreft de verslagperiode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016.

De jaarrekening 2015/2016 is aan de raad van commissarissen voorgelegd en besproken met de externe accountant, CROP registeraccountants, die deze jaarrekening heeft gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Deze controleverklaring is op pagina 49 van het jaarverslag opgenomen.

De raad van commissarissen is van oordeel dat de jaarrekening en het bestuursverslag een goede basis vormen voor de verantwoording die de directie aflegt voor het gevoerde bestuur en de raad van commissarissen voor het gehouden toezicht op het gevoerde bestuur.

Derhalve adviseren wij de algemene vergadering van aandeelhouders de jaarrekening vast te stellen en zowel de directie als de raad van commissarissen décharge te verlenen, voor het gevoerde beleid, respectievelijk het gehouden toezicht op dit beleid over het afgelopen boekjaar.

De leden van de raad van commissarissen hebben de jaarrekening ondertekend ter voldoening aan hun wettelijke verplichting op grond van artikel 2:210 lid 2 BW.

De directie heeft voorgesteld om uit de netto winst over 2015/2016 ad € 3.833.798 een dividend uit te keren van € 3.800.000 en het restant ad € 33.798 toe te voegen aan de overige reserves. Wij stellen de algemene vergadering voor om de winstbestemming dienovereenkomstig vast te stellen.

Samenstelling raad van commissarissen

Gedurende het verslagjaar is de samenstelling van de raad niet gewijzigd.

Werkzaamheden raad van commissarissen

De samenstelling, taken en werkwijze van de raad zijn vastgelegd in een reglement.

De raad van commissarissen heeft in het verslagjaar drie keer in aanwezigheid van de directie vergaderd. Vaste punten op de agenda zijn onderwerpen als (verwachte) resultaatontwikkeling ten opzichte van het plan, voor de marktpositie en/of strategie van de onderneming relevante ontwikkelingen en personele en organisatorische aangelegenheden. In dit kader is tevens aandacht besteed aan het onderwerp innovatie en verdere uitbouw van met name (recurring) managed services, alsmede de mogelijkheid om op dit gebied samen te werken met andere partijen. De vergaderingen hebben wederom op constructieve wijze plaatsgevonden.

Tot slot

Zoals blijkt uit de jaarrekening heeft de onderneming over het boekjaar 2015/2016 een omzet van € 129 miljoen en een bedrijfsresultaat van € 4,8 miljoen gerealiseerd. Het gerealiseerde netto resultaat na belastingen kwam op € 3,8 miljoen. Wij spreken waardering uit voor de inzet die de directie en medewerkers van PQR ook dit jaar weer hebben getoond om deze resultaten mogelijk te maken.

In de toekomstparagraaf van het bestuursverslag wordt ingegaan op voor de toekomstige resultaatontwikkeling relevante factoren. Belangrijke speerpunten voor 2016/2017 zijn het verkrijgen van nieuwe mantelcontracten bij onder meer de centrale overheid en het vanuit de eigen organisatie aanbieden van managed services. Wij hebben er vertrouwen in dat PQR hierin ook weet te slagen.

De Meern, 12 december 2016

Raad van commissarissen
R. van Gameren
G.H. Nordemann
G.J. de Ruiter (voorzitter)

Gemeente Breda onderhoudt storageomgeving proactief

PQR levert HP-omgeving met ProActive support

Gemeente Breda zocht naar een nieuwe toekomstvaste storageomgeving. PQR adviseerde over storage- en backupoplossingen en deed een aanbieding op basis van HP 3PAR en HP ProActive Support. De storageomgeving van Gemeente Breda wordt nu twee keer per jaar geanalyseerd en storingen worden automatisch gemeld. De omgeving is 99.99 % van de tijd beschikbaar en levert zonder onderbrekingen de beste prestaties.

Over Gemeente Breda

Breda is met meer dan 180 duizend inwoners de negende grootste gemeente van Nederland. De oppervlakte van Breda is relatief groot: 129 km². De Gemeente Breda bestaat uit de stad Breda en de omliggende dorpen Bavel, Ulvenhout, Prinsenbeek, Teteringen en Effen. Eén van de taken van Gemeente Breda is het toegankelijk maken van informatie over de stad voor bestuurders, burgers, ondernemers en de gemeentelijke afdelingen. Dit kan informatie zijn in de vorm van statistische gegevens of informatie als resultaat van gericht onderzoek. Bij de Gemeente Breda werken 1800 mensen.

Gemeente Breda

"Voor de Gemeente Breda is het belangrijk dat de storageomgeving altijd beschikbaar is, zodat we continuïteit naar medewerkers en inwoners kunnen garanderen."

PQR als adviseur

Omdat fabrikant A een oplossing kan hebben die een betere invulling geeft dan fabrikant B of andersom, ging de Gemeente Breda in eerste instantie op zoek naar een partner die voor meerdere merken gecertificeerd is. De keuze viel op PQR. Gerson Talla, Informatiebeheerder bij Gemeente Breda: "Wij verwachten van PQR een actieve rol om ons continu te adviseren over de best passende oplossingen voor onze organisatie, in overeenstemming met onze behoeften en het aanbod op de markt. De oplossing, per functionaliteit, moet ook passen binnen onze certificeringseisen. Dit is nodig om ervoor te zorgen dat de omgeving altijd up to date en beschikbaar is. Voor al deze zaken hebben wij contact met één vast PQR-contactpersoon."

Niet één storageoplossing voor alles

Gemeente Breda schreef een aanbesteding uit waarbij zij zeer specifiek waren omtrent hun wensen met betrekking tot hun storageomgeving. Talla: "Ons beeld van storage is dat er niet één storageoplossing is voor alles, maar dat per functionaliteit een andere oplossing gekozen moet kunnen worden. Een VDI-omgeving vraagt andere performance en stelt andere eisen dan een storageomgeving voor back-up. Een gevirtualiseerd serverpark vraagt weer andere functionaliteit van de storageomgeving. Daarom willen wij flexibel zijn in de keuze van onze toekomstige oplossingen."

PQR heeft een HP-storageoplossing aangeboden op basis van HP 3PAR-systemen inclusief HP ProActive Support. De HP 3PAR-systemen zijn schaalbare en hoogwaardige storageoplossingen. HP ProActive Support is speciaal ontworpen voor gevirtualiseerde en geconvergeerde IT-omgevingen en biedt IT-ondersteuning op afstand. Deze dienstverlening maakt optimaal gebruik van automatisering, het levert proactieve diensten en rapportages en reactief deskundig support om problemen snel en effectief op te lossen.

"Deze oplossing voldoet aan onze wensen", legt Talla uit. "De storageomgeving wordt nu proactief benaderd en de afhandeling van storingen wordt geautomatiseerd. Ieder half jaar vindt er een analyse van de firmware en preventief onderhoud plaats. De in het contract opgenomen hardware- en softwarecomponenten worden daarbij geïnventariseerd en gecontroleerd. Hierop krijgen wij van ons vaste contactpersoon advies over de bestaande situatie en bekijken we of de firmware nog voldoet of dat er een upgrade nodig is. Als dat laatste het geval is, ontvangen wij advies over het preventief vervangen van de hardware en over de manieren waarop de configuratie verbeterd kan worden. Denk daarbij aan een nieuwe versie van software waarnaar wij zouden moeten upgraden om weer een toekomstvaste storageomgeving te hebben. PQR heeft de juiste oplossing aangeboden."

Altijd de beste prestaties

Het resultaat is een storageomgeving die 99,99 % beschikbaar is en zonder onderbreking van bedrijfsprocessen de beste prestaties levert. "PQR heeft onze nieuwe storageomgeving geïmplementeerd. Twee keer per jaar wordt de omgeving onder de loep genomen en vindt er op basis van deze bevindingen strategisch overleg plaats. Zo zorgen wij ervoor dat onze omgeving altijd aan onze eisen en wensen voldoet en altijd bereikbaar is. Met PQR en HP slagen wij er in om de continuïteit naar medewerkers en burgers van de Gemeente Breda te garanderen. PQR ondersteunt en adviseert ons in dit traject en kan als het nodig is uitbreidingen voor onze bestaande oplossingen leveren."

Gekozen techniek

- HP 3PAR
- HP ProActive Support

Jaarrekening 2015 / 2016

Geconsolideerde balans

vóór voorgestelde resultaatbestemming

(Bedragen in euro's)

ACTIEF		30 september 2016	30 september 2015
Vaste activa			
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]		
Inventaris en bedrijfsauto's		310.954	360.869
		<hr/> 310.954	<hr/> 360.869
Vlottende activa			
<i>Voorraden</i>			
Handelsgoederen	[2]	3.113.243	1.388.385
<i>Onderhanden projecten</i>	[3]	267.588	325.833
<i>Vorderingen</i>	[4]		
Handelsdebiteuren		15.337.790	14.565.678
Vorderingen op groepsmaatschappijen		1.269.331	-
Vorderingen op participanten		8.153	55.460
Overige vorderingen		25.433	32.688
Overlopende activa		1.563.640	2.151.671
		<hr/> 18.204.347	<hr/> 16.805.497
<i>Liquide middelen</i>	[5]	15.905.448	17.440.934
		<hr/> 37.490.626	<hr/> 35.960.649
TOTAAL		<hr/> 37.801.580	<hr/> 36.321.518

[...] de tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans

vóór voorgestelde resultaatbestemming

(Bedragen in euro's)

PASSIEF		30 september 2016	30 september 2015
Groepsvermogen			
Eigen vermogen	[6]	19.566.397	19.432.599
Kortlopende schulden			
Vooruitgefactureerde bedragen		1.359.193	1.030.271
Onderhanden projecten	[7]	31.802	14.547
Handelscrediteuren		10.261.256	10.225.649
Schulden aan groepsmaatschappijen	[8]	-	169.461
Belastingen en premies sociale verzekeringen		718.490	849.127
Overlopende passiva	[8]	5.864.442	4.599.864
		18.235.183	16.888.919
TOTAAL		37.801.580	36.321.518

[..] de tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de geconsolideerde balans

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(Bedragen in euro's)

	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Netto-omzet	129.081.134	105.100.802
Mutatie onderhanden projecten	-75.500	-200.315
Som der bedrijfsopbrengsten [9]	129.005.634	104.900.487
Inkoopwaarde van geleverde goederen	107.330.749	84.132.374
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	6.737.849	6.011.508
Lonen en salarissen	8.596.018	8.696.785
Sociale lasten en pensioenen	1.374.480	1.344.249
Afschrijvingen op materiële vaste activa	167.702	214.045
	124.206.798	100.398.961
Bedrijfsresultaat	4.798.836	4.501.526
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	306.351	437.256
Rentelasten en soortgelijke kosten	-699	-525
	305.652	436.731
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	5.104.488	4.938.257
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.270.690	1.229.175
Geconsolideerd netto resultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	3.833.798	3.709.082
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de rechtspersoon als onderdeel van het groepsvermogen	-	-
Totaalresultaat van de rechtspersoon	3.833.798	3.709.082

[...] de tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(Bedragen in euro's)

	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	4.798.836	4.501.526
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen [1]	167.702	214.045
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Voorraden en onderhanden projecten	-1.666.613	-363.750
Vorderingen [4]	-155.009	5.115.568
Kortlopende schulden en overlopende passiva [8]	1.515.864	-4.239.666
	-305.758	512.152
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	4.660.780	5.227.723
Ontvangen rente	322.041	451.783
Betaalde rente	-520	-525
Betalingen rekening-courant Giga III B.V. *)	-2.700.000	-1.380.000
	-2.378.479	-928.742
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.282.301	4.298.981
Kasstroom uit investerings-activiteiten		
Investerings in materiële vaste activa [1]	-120.778	-116.711
Desinvesteringen materiële vaste activa [1]	2.991	3.399
Kasstroom uit investerings-activiteiten	-117.787	-113.312
Kasstroom uit financierings-activiteiten		
Dividenduitkering [13]	-3.700.000	-7.500.000
Kasstroom uit financierings-activiteiten	-3.700.000	-7.500.000
Netto kasstroom	-1.535.486	-3.314.331
Liquide middelen begin boekjaar	17.440.934	20.755.265
Netto kasstroom	-1.535.486	-3.314.331
Liquide middelen einde boekjaar [5]	15.905.448	17.440.934

*) Binnen de fiscale eenheid Giga III B.V. verschuldigde vennootschapsbelasting wordt verrekend in rekening-courant met Giga III B.V. en maakt deel uit van de betalingen op deze rekening-courant.

[...] de tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de geconsolideerde en vennootschappelijke balans.

Vennootschappelijke balans

vóór voorgestelde resultaatbestemming

(Bedragen in euro's)

ACTIEF	30 september 2016	30 september 2015
Vaste activa		
<i>Financiële vaste activa</i> [12]		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	17.120.913	17.004.096
Vorderingen op groepsmaatschappijen	18.578	125.204
	17.139.491	17.129.300
Vlottende activa		
<i>Vorderingen</i>		
Overlopende activa	-	5.007
<i>Liquide middelen</i>	2.426.919	2.298.324
	2.426.919	2.303.331
TOTAAL	19.566.410	19.432.631
PASSIEF		
Eigen vermogen [13]		
Geplaatst kapitaal	1.000.000	1.000.000
Agioreserve	4.619.590	4.619.590
Overige reserves	10.113.009	10.103.927
Onverdeelde winst	3.833.798	3.709.082
	19.566.397	19.432.599
Kortlopende schulden		
Overlopende passiva	13	32
	13	32
TOTAAL	19.566.410	19.432.631

[...] de tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de vennootschappelijke balans

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

(Bedragen in euro's)

	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Resultaat uit deelnemingen na belastingen	3.832.641	3.720.386
Overige baten en lasten na belastingen	1.157	-11.304
Resultaat na belastingen	<u>3.833.798</u>	<u>3.709.082</u>

Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van PQR Holding B.V. en haar dochtermaatschappijen bestaan voornamelijk uit het adviseren over en leveren van totaaloplossingen op het gebied van ICT-infrastructuur en -diensten. Nederland vormt de belangrijkste afzetmarkt.

Groepsverhoudingen

PQR Holding B.V. en haar dochtermaatschappijen vormen tezamen met moedermaatschappij Giga III B.V. gevestigd te De Meern de PQR groep. Giga III B.V. staat aan het hoofd van de groep. De financiële gegevens van PQR Holding B.V. zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Giga III B.V..

Consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van PQR Holding B.V. en van de deelnemingen waarin zij beslissende zeggenschap uitoefent. Deze deelnemingen worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Gedurende het jaar verworven deelnemingen worden geconsolideerd vanaf het moment waarop de beslissende zeggenschap wordt verkregen. Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering.

De groepsmaatschappijen brengen onderling geen rente in rekening op vorderingen en schulden uitgezonderd vorderingen en schulden tussen een groepsmaatschappij en Giga III B.V., hiervoor wordt jaarlijks een rentepercentage vastgesteld.

Aangezien de winst- en verliesrekening over de verslagperiode van de vennootschap is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening, is volstaan met weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 402, Boek 2 BW.

Voor een specificatie van de in de consolidatie begrepen vennootschappen wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke balans.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

Er zijn geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Bij afwijking van de standaard krediettermijn worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

De beschikbare liquiditeiten zijn ondergebracht bij een kredietwaardige bancaire instelling.

Valutarisico's worden beperkt doordat nagenoeg alle transacties plaatsvinden in Euro's. Prijsrisico's worden tot een minimum beperkt doordat er nagenoeg geen vrije handelsvoorraad aanwezig is. Rente- en kasstroomrisico wordt gelopen over de aanwezige liquide middelen.

Algemene grondslagen voor de verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, raad van commissarissen, andere sleutelfunctionarissen in het management van PQR Holding B.V., PQR B.V., PQR Consulting Services B.V. of Giga III B.V. en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Vreemde en functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Omrekeningsverschillen bij intragroepsleningen op lange termijn die feitelijk een uitbreiding of inkrimping van de netto-investering van buitenlandse deelnemingen zijn, worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen.

Indien leningen in vreemde valuta zijn aangegaan om de netto-investering in een buitenlandse deelneming te financieren of af te dekken, worden de koersverschillen die uit de lening voortvloeien in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen verwerkt voor

zover de lening effectief is als dekking van de koersverschillen op de netto-investering in de buitenlandse deelneming.

De activa en passiva van in de consolidatie opgenomen deelnemingen met een functionele valuta anders dan de presentatievaluta, worden omgerekend tegen de koers per balansdatum; de baten en lasten tegen de gemiddelde koersen gedurende het boekjaar. Goodwill en de aanpassingen naar reële waarde van identificeerbare activa en passiva worden gezien als een onderdeel van deze deelnemingen en worden per balansdatum eveneens omgerekend tegen de koers op balansdatum. De hieruit resulterende omrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. De gehanteerde percentages zijn als volgt:

■ bedrijfsinventaris en software	10-33,33%
■ bedrijfsauto's	20% met inachtneming van een restwaarde

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden. Voor de vaststelling of er voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Financiële vaste activa

Meerderheidsdeelnemingen en overige deelnemingen waar invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvoor onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de jaarrekening van de betreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is en er tevens een vordering bestaat op de desbetreffende deelneming, wordt de negatieve waarde zo veel mogelijk (als een voorziening) in mindering gebracht op de vorde-

Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

ring op de deelneming. Een daarna (van de negatieve waarde) resiterend bedrag wordt als een schuld opgenomen indien en voorzover er daadwerkelijk sprake is van verplichtingen jegens derden.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering.

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden gewaardeerd volgens de grondslag die geldt voor vorderingen.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden. Voor de vaststelling of er voor een financieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Vorraden

Vorraden handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen, onder toepassing van de Specifieke Identificatie Methode dan wel lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden. Indien de opbrengstwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs wordt een voorziening gevormd die in mindering wordt gebracht op de waarde volgens de verkrijgingsprijs.

Onderhanden projecten

Het onderhanden werk uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde directe materiaal- en arbeidskosten, direct toerekenbaar uitbesteed werk en overige externe kosten. Voor de projecten waarbij de winst op de reeds verrichte prestaties op verantwoorde wijze kan worden bepaald, wordt de winst aan het boekjaar toegerekend naar de mate waarin de verrichte prestaties hun aandeel hebben gehad in het totaal van de voor het project te verrichten prestaties. De voortgang van projecten wordt bepaald op basis van de kostprijs van het verrichte werk in relatie tot de verwachte kostprijs van het project als geheel. Als de winst niet op verantwoorde wijze kan worden bepaald, dan wordt deze winst verantwoord in het boekjaar waarin het project wordt opgeleverd. Voorzieningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin komt vast te staan dat er sprake is van verliesgevendende projecten, en worden in mindering gebracht op

de post onderhanden projecten. Verder zijn op de post onderhanden projecten de gedeclareerde termijnen en vooruitontvangen betalingen in mindering gebracht. Gedeclareerde termijnen die de waardering van een individueel project overtreffen worden als passiefpost onder de kortlopende schulden opgenomen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente renteinkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Latente belastingverplichtingen en actieve belastinglatenties

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor bedragen van in toekomstige perioden te betalen winstbelastingen met betrekking tot belastbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva en de fiscale boekwaarde ervan.

Actieve belastinglatenties worden opgenomen voor bedragen van in toekomstige perioden terug te vorderen winstbelastingen met betrekking tot verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva en de fiscale boekwaarde ervan, alsmede met betrekking tot voorwaartse compensatie van nietgecompenseerde fiscale verliezen of ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden. Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen in de nabije toekomst zullen worden afgewikkeld en er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het tijdelijke verschil of het fiscale verlies of tegoed kan worden verrekend.

Bij de waardering van latente belastingverplichtingen en actieve belastinglatenties worden de belastingtarieven in aanmerking genomen die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de tijdelijke verschillen worden afgewikkeld. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste ver-

Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

werking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de vennootschap ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over de verslagperiode. De resultaten op transacties worden verantwoord in de periode waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Koersverschillen

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit de levering van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Opbrengsten uit de levering van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Opbrengsten met betrekking tot onderhanden projecten in opdracht van derden bestaan uit de contractueel overeengekomen tegenprestaties, meer- en minderwerk en claims en vergoedingen voorzover het waarschijnlijk is dat die opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Bedrijfsopbrengsten: Netto-omzet en mutatie onderhanden projecten

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen PQR Holding B.V. De mutatie in de onderhanden projecten is afzonderlijk opgenomen. Opbrengsten inzake onderhanden projecten in opdracht van derden bestaan uit de in het boekjaar aan projecten bestede kosten, verhoogd met de wijziging in het boekjaar van de tot en met het boekjaar verantwoorde winst. De winstneming op onderhanden projecten geschiedt in overeenstemming met de waarderingsgrondslag, zoals uiteengezet in de

paragraaf met betrekking tot onderhanden projecten.

Inkoopwaarde geleverde goederen

Onder de inkoopwaarde van geleverde goederen wordt verstaan de aan de omzet toe te rekenen directe kosten van geleverde goederen.

Kosten algemeen

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van de vennootschap betreft een zogenaamde toegezegde-bijdrageregeling. Hierbij worden premies betaald aan de verzekeringsmaatschappij gebaseerd op het salaris in het betreffende jaar. De vennootschap heeft voor deze pensioenregeling geen andere wettelijke of feitelijke verplichting indien er zich een tekort voordoet bij de verzekeringsmaatschappij. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Aan gezien er naast de pensioenpremie geen wettelijke of feitelijke verplichtingen zijn is er geen pensioenvoorziening opgenomen. De met de pensioenaanspraken samenhangende lasten zijn gebaseerd op reeds verrichte arbeidsprestaties (de zogenaamde statische methode).

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op ontvangen leningen.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, na aftrek van het gebruik van fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren, vrijgestelde winstbestanddelen en andere fiscale faciliteiten, en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Hierbij worden de thans geldende belastingtarieven gehanteerd. Voorts wordt rekening gehouden met eventuele latente belastingverplichtingen en actieve belastinglatenties in overeenstemming met de waarde-

Algemene toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening

ringsgrondslag, zoals uiteengezet in de paragraaf met betrekking tot latente belastingverplichtingen en actieve belastinglatenties.

Tezamen met moedermaatschappij Giga III B.V. maken PQR Holding B.V. en haar deelnemingen PQR B.V. en PQR Consulting Services B.V. deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Giga III B.V. staat aan het hoofd van deze fiscale eenheid. Aan iedere vennootschap die deel uitmaakt van de fiscale eenheid wordt belasting over het resultaat toegerekend op basis van het aandeel in het totale belastbare resultaat van de fiscale eenheid. De aldus berekende belastingbedragen worden vervolgens met Giga III B.V. in rekening-courant verrekend, waarmee eventuele belastingvorderingen of -schulden van de fiscale eenheid in de balans van Giga III B.V. zijn opgenomen. Dit geldt ook voor latente belastingverplichtingen en actieve belastinglatenties.

Toelichting op de geconsolideerde balans

[1] Materiële vaste activa

Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:

(Bedragen in euro's)	Inventaris en software	Auto's	Totaal
Aanschafwaarde			
Stand per 1 oktober 2015	1.695.660	162.990	1.858.650
Investeringsen	120.778	-	120.778
Desinvesteringsen	-330.993	-	-330.993
Stand per 30 september 2016	1.485.445	162.990	1.648.435
Cumulatieve afschrijvingen			
Stand per 1 oktober 2015	1.364.897	132.884	1.497.781
Afschrijvingen boekjaar	156.651	11.051	167.702
Desinvesteringsen	-328.002	-	-328.002
Stand per 30 september 2016	1.193.546	143.935	1.337.481
Boekwaarde			
Stand per 30 september 2015	330.763	30.106	360.869
Stand per 30 september 2016	291.899	19.055	310.954

[2] Handelsgoederen

In het opgenomen bedrag van voorraden handelsgoederen is een voorziening wegens lagere opbrengstwaarde begrepen van € 36.000 (2014/2015: € 42.000).

[3] Onderhanden projecten

Dit betreft onderhanden projecten die per balansdatum niet zijn voltooid, de cumulatieve netto-omzet bedraagt € 267.588 (2014/2015: € 325.833). Het totaal aan ontvangen voorschotten voor nog uit te voeren projecten bedraagt € 1.233.759 (2014/2015: € 849.016) en is opgenomen onder vooruitgefactureerde bedragen onder kortlopende schulden € 1.359.193 (2014/2015: € 1.030.271). Onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

[4] Vorderingen

De looptijd van de vorderingen is overwegend korter dan een jaar.

Vorderingen op participanten

Dit betreft voor € 5.667 aan leningen en voor het overige RC-verhoudingen. Op de leningen is in het afgelopen boekjaar een rente berekend van 4%, het bedrag aan aflossing in het afgelopen boekjaar betreft € 5.667. Het restant van de leningen zal in het komende boekjaar worden afgelost vermeerderd met 4% rente per jaar, er zijn geen zekerheden overeengekomen.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Dit betreft een rekening-courant verhouding met Giga III B.V. gevestigd te De Meern. In het afgelopen boekjaar is een rente berekend van gemiddeld 0,63% op jaarbasis.

Vorderingen op handelsdebiteuren

In het opgenomen bedrag handelsdebiteuren is een voorziening inzake dubieuze debiteuren begrepen. Deze bedraagt € 57.320 (2014/2015: € 57.320).

Toelichting op de geconsolideerde balans

[5] Liquide middelen

De beschikbare liquiditeiten zijn ondergebracht bij een kredietwaardige bancaire instelling. De liquide middelen staan tot € 7.000.000 ter vrije beschikking van de vennootschap behoudens een afgegeven garantie ten behoeve van de gehuurde huisvesting groot € 122.050 (2014/2015: € 122.050).

[6] Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onder nummer 13 van de toelichting op de vennootschappelijke balans nader toegelicht.

[7] Onderhanden projecten

Dit betreft onderhanden projecten waarvan de gefactureerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten. Onderhanden projecten worden onder nummer 3 van de toelichting op de geconsolideerde balans nader toegelicht.

[8] Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. In de post overlopende passiva € 5.864.442 (boekjaar 2014/2015: € 4.599.864) is een post opgenomen voor nog te ontvangen inkoopfacturen inzake handels- en projectactiviteiten groot € 3.240.492 (boekjaar 2014/2015: € 1.950.799).

Schulden aan groepsmaatschappijen

Dit betreft een rekening-courant verhouding met Giga III B.V. gevestigd te De Meern.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Financiering

ABN AMRO Bank N.V. heeft aan Giga III B.V., PQR Holding B.V. en PQR B.V. een kredietfaciliteit (in rekening-courant) ter beschikking gesteld van € 7,0 miljoen. Genoemde vennootschappen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de verplichtingen jegens de bank uit hoofde van deze kredietfaciliteit. Tot meerdere zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen zijn vorderingen, voorraden en bedrijfsinventaris verpand. Daarnaast geldt een pandrecht op bestaande en toekomstige intellectuele eigendomsrechten van PQR Holding B.V. en PQR B.V. Het gaat hier om intellectuele eigendomsrechten die kunnen worden ingeroepen in Nederland of de Benelux, en zijn geregistreerd of aangevraagd. In dit verband is ondermeer een pandrecht gevestigd op het woord- en beeldmerk PQR.

Per 30 september 2016 is de kredietfaciliteit niet aangewend; bij PQR Holding B.V. en PQR B.V. bedraagt het tegoed in totaal € 15.844.550 en bij Giga III B.V. is sprake van een schuld van € 14.414.066. Per 30 september 2016 staan bij ABN AMRO Bank N.V. bankgaranties uit tot een bedrag van € 122.050.

Ook heeft ABN AMRO Bank N.V. een lening verstrekt aan Giga III B.V. waarvan het saldo per 30 september 2016 € 875.000 bedraagt. In de kredietovereenkomst is opgenomen dat PQR Holding B.V. en PQR B.V. hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de schulden van Giga III B.V. aan de bank.

Aan het verstrekken van alle bovengenoemde faciliteiten heeft ABN AMRO Bank N.V. de voorwaarde verbonden dat aan de overeengekomen financiële convenanten wordt voldaan. Deze convenanten zien met name op de omvang van de totale bankschuld (Net Senior Debt) ten opzichte van de hoogte van het resultaat vóór rente, belastingen en afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa (EBITDA), alsmede op de verhouding tussen enerzijds het bedrag van de EBITDA verminderd met investeringen en belastingen en anderzijds de rente- en aflossingsverplichtingen (debt service capacity ratio), alles op het niveau van de geconsolideerde cijfers van Giga III B.V. Per 30 september 2016 wordt voldaan aan de overeengekomen convenanten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Huur

Inzake de bedrijfsruimte te De Meern heeft PQR B.V. een huurovereenkomst afgesloten. De huurovereenkomst loopt tot en met 30 juni 2020, met stilzwijgende verlenging voor nog eens vijf jaar. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 juli geïndexeerd. Het resterende totaal van de verplichting bedraagt per 30 september 2016 € 869.085, vóór indexering per 1 juli 2017 en exclusief servicekosten, waarvan € 231.756 vervalt binnen één jaar en € 637.329 tussen één en vijf jaar.

Operational lease

In verband met afgesloten leasecontracten voor het wagenpark bedraagt de gemiddelde jaarlijkse verplichting circa € 678.000. De contracten hebben bij afsluiten een gemiddelde looptijd van vier jaar. Het resterende totaal van de verplichtingen bedraagt per 30 september 2016 € 1.441.000, waarvan € 613.000 vervalt binnen één jaar en € 828.000 tussen één en vijf jaar.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

[9] Som der bedrijfsopbrengsten

De omzet betreft voornamelijk leveringen binnen Nederland.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende de verslagperiode waren gemiddeld 104 werknemers (in fte's) in dienst van de groep, allen werkzaam in Nederland. De indeling naar activiteit is als volgt:

	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Techniek (waaronder consultancy, engineering)	61	65
Verkoop	22	23
Management en overige staf	21	20
	<hr/> 104	<hr/> 108

[10] Sociale lasten en pensioenen

De samenstelling is als volgt:

(Bedragen in euro's)	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Overige sociale lasten	976.634	974.701
Pensioenen	397.846	369.548
	<hr/> 1.374.480	<hr/> 1.344.249

[11] Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Over het afgelopen boekjaar bedraagt het werkelijk gemiddeld belastingpercentage over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening 24,9% (boekjaar 2014/2015: 24,9%). Het toepasselijke belastingtarief 2015/2016 bedraagt 24,8% (over eerste € 200.000 20% en daarboven 25,0%) (boekjaar 2014/2015: 24,8%). De in de winst- en verliesrekening opgenomen last betreft voor € 1.270.313 acuut verschuldigde belasting (boekjaar 2014/2015: € 1.242.857) en daarnaast een latente belastinglast.

Bezoldiging bestuur en commissarissen

De bezoldiging die in het verslagjaar ten laste van de vennootschap is gebracht voor de bestuurder wordt in het kader van de privacy niet nader gespecificeerd omdat deze individueel herleidbaar is. Conform artikel 2:383 lid 1 BW mag een opgave die herleid kan worden tot een enkele natuurlijke persoon achterwege blijven. Voor de raad van commissarissen kwam in de verslagperiode een bedrag van € 20.000 ten laste van de vennootschap (2014/2015: € 20.000).

Honoraria onafhankelijke accountant

De ten laste van de vennootschap en haar dochtermaatschappijen die in de consolidatie zijn betrokken gebrachte honoraria voor accountants werkzaamheden zijn als volgt:

(Bedragen in euro's)	1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	1 oktober 2014 tot en met 30 september 2015
Controle van de jaarrekening	33.000	43.000
	<hr/> 33.000	<hr/> 43.000

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

Algemeen

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de vennootschappelijke jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Geconsolideerde vennootschappen worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde. Voor een uiteenzetting van de grondslagen voor waardering van activa en passiva en voor bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 34 tot en met 38 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

[12] Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Dit betreft dochtermaatschappijen waarvan de financiële gegevens zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:

(Bedragen in euro's)	
Boekwaarde per 1 oktober 2015	17.004.096
Resultaat deelnemingen over de periode 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016	3.832.641
Uitkering dividend	-3.715.824
Boekwaarde per 30 september 2016	17.120.913

Een overzicht van maatschappijen waarin de vennootschap (dan wel een of meer van haar dochtervennootschappen) een kapitaalbelang heeft van tenminste 20% is als volgt:

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in geplaatst kapitaal
PQR B.V.	De Meern	100%
PQR Consulting Services B.V.	De Meern	100%
PQR Integration B.V.	De Meern	100%

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

[13] Eigen vermogen

Het geplaatst kapitaal bedraagt € 1.000.000, verdeeld in 1.000.000 gewone aandelen, elk nominaal groot € 1.

Gedurende de verslagperiode waren de mutaties in het eigen vermogen als volgt:

(Bedragen in euro's)	Geplaatst kapitaal	Agioreserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Stand per 1 oktober 2015	1.000.000	4.619.590	10.103.927	3.709.082	19.432.599
Bestemming resultaat 2014/2015:					
-Uitkering dividend	-	-	-	-3.700.000	-3.700.000
-Toevoeging aan overige reserves	-	-	9.082	-9.082	-
Resultaat boekjaar 2015/2016	-	-	-	3.833.798	3.833.798
Stand per 30 september 2016	1.000.000	4.619.590	10.113.009	3.833.798	19.566.397

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Tezamen met moedermaatschappij Giga III B.V. maken PQR Holding B.V. en haar deelnemingen PQR B.V. en PQR Consulting Services B.V. deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Daarnaast bestaat een fiscale eenheid voor de omzetbelasting tussen Giga III B.V., PQR Holding B.V., PQR B.V., PQR Consulting Services B.V. en PQR Integration B.V..

Op grond van de standaardvoorwaarden zijn de vennootschap en de met haar gevoegde ondernemingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor door de combinatie verschuldigde belasting.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende de verslagperiode waren er geen werknemers in dienst van de vennootschap (boekjaar 2014/2015: geen werknemers in dienst van de vennootschap).

De Meern, 12 december 2016

Directie

Directie

R.J.L. Schaap

Raad van commissarissen:

G.J. de Ruiter (voorzitter)

R. van Gameren

G.H. Nordemann

Bedrijfsgegevens Mazars altijd veilig beschikbaar met Bring Your Own Device

Slim samenwerken met centrale virtuele werkplek

Mazars Accountants en Belastingadviseurs zocht naar een veilige manier om bedrijfsgegevens beschikbaar te stellen aan medewerkers, klanten en strategische partners. Voor het delen van data stelde PQR een op Citrix-technologie gebaseerd zakelijk bestandsuitwisselingssysteem voor. Het succes van deze oplossing resulteerde in de implementatie van een centrale virtuele werkplek die overal, altijd en via ieder device bereikbaar is.

"PQR heeft op basis van de informatie die wij hebben aangeleverd, implementatiespecificaties opgesteld. De werkzaamheden die nodig zijn om het ontwerp te realiseren zijn in een projectplan gezet. Het resultaat is een centrale virtuele werkplek die overal en altijd vanaf ieder device bereikbaar is. Medewerkers en externen kunnen nu slimmer werken, communiceren en onderling informatie delen."
Frank Keessen, Directeur ICT Mazars

Mazars

Mazars is gespecialiseerd in accountancy, belastingadvies, consultancy en auditing. Mazars creëert vanuit kennis op deze vakgebieden kansen voor (internationale) ondernemingen, organisaties in de publieke sector, MKB-ondernemers en vermogende particulieren. Mazars wil inspireren, analyseren, creëren en controleren, innoveren en waarderen. Met een ondernemende instelling creëert het bedrijf waarde voor haar klanten.

Mazars heeft 10 vestigingen in Nederland, waar 45 partners en 600 medewerkers werkzaam zijn. Voor middelgrote organisaties is Mazars de compacte accountantsorganisatie met korte lijnen en een Nederlandse vestiging in de buurt. Grote organisaties vinden bij Mazars de internationale expertise en het netwerk dat in veel landen voor ondersteuning kan zorgen.

Zakelijke bestandsuitwisseling

Frank Keessen, Directeur ICT bij Mazars: "Met PQR ben ik een traject ingegaan om een optimalisatieslag te maken. Mijn collega's vroegen steeds vaker naar de mogelijkheid om documenten digitaal te kunnen benaderen en aan te leveren. Wij hadden dus een on-premises systeem voor het delen van bestanden nodig."

Deze oplossing voor het delen van bestanden moest eenvoudig in gebruik zijn, maar ook veilig en in overeenstemming met de regels en richtlijnen. Toegang geven en weer onttrekken moest eenvoudig te regelen zijn. PQR stelde voor om Citrix Sharefile te implementeren, omdat daarmee de integratie met mobiele apparatuur, SharePoint en Outlook geen probleem is. Bovendien past het binnen de bestaande technische architectuur en filosofie van Mazars. In een Proof of Concept is een groep collega's ermee gaan werken. "De testgroep was zo enthousiast, dat we niet lang over dit concept hoefden na te denken en het al snel als oplossing voor het uitwisselen van bestanden zijn gaan gebruiken."

Slim werken met centrale virtuele werkplek

Mazars was zeer tevreden over de rol die PQR als kennis- en implementatiepartner in dit project speelde, dat gevraagd werd of PQR ook kon helpen bij het ontwerp en de implementatie van een mobiele werkplek. "PQR heeft op basis van de informatie die wij hebben aangeleverd, implementatiespecificaties en een projectplan opgesteld. Deze plannen zijn doorgesproken en aangepast zodat het implementatietraject opgestart kon worden. Met een private cloudoplossing op basis van Microsoft System Center en Hyper-V en een virtuele Citrix XenDesktopomgeving met Microsoft Exchange, Lync, File services en Active Directory hebben wij nu een centrale virtuele werkplek die overal en altijd vanaf ieder device bereikbaar is. Onze medewerkers en externen kunnen nu slimmer werken, communiceren en onderling informatie delen."

Trainen, trainen, trainen

Inmiddels werkt de hele Nederlandse Mazars-organisatie met de nieuwe werkplek. Uitrol en training hebben in fases plaatsgevonden, zodat tussentijds kon worden bijgestuurd en aangepast. "De eerste fase bestond uit een landelijke training voor het gebruik van ShareFile, de distributie van de handleiding en de uitrol van de mogelijkheid om grote bestanden via e-mail te versturen en te ontvangen", vertelt Keessen. "In de tweede fase zijn de mobiele devices geschikt gemaakt voor mobiele data en application management en heeft de koppeling met SharePoint plaatsgevonden. Per gebruikersgroep zijn specifieke trainingen gegeven zodat alle mogelijkheden die de nieuwe centrale virtuele werkplek met zijn applicaties en programma's biedt, daadwerkelijk gebruikt kunnen worden. Ook onze IT-beheerders zijn in kennisoverdrachtsessies getraind."

Mobile first

Mazars is nu samen met PQR een 'mobile first' strategie aan het implementeren. "PQR vervult de rol van adviseur en het platform wordt naar volle tevredenheid geïmplementeerd. Het uiteindelijke resultaat zal zijn dat alle interne diensten voor onze medewerkers via dit mobiele platform beschikbaar komen en via de mobiele telefoon te benaderen zijn. We gaan steeds verder met het optimaliseren van onze IT-infrastructuur zodat we aan de interne vraag kunnen blijven voldoen en overal en altijd die felbegeerde veilige toegang tot de benodigde bestanden kunnen geven. Ook in dit project heeft PQR weer aangetoond te weten wat projectmanagement is; in de toekomst zullen wij zeker weer samenwerken."

Gekozen techniek

- Citrix Sharefile
- Citrix XenDesktop
- Microsoft System Center en Hyper-V
- Microsoft Exchange, Lync, File services en Active Directory

Business outcome

- Altijd toegang via ieder device
- Eenvoudig én veilige zakelijke bestandsuitwisseling
- Slimmer samenwerken en communiceren

Overige gegevens

Overige gegevens

Statutaire bepalingen winstbestemming

Artikel 29 van de statuten luidt als volgt:

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
2. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het bestuur geen goedkeuring heeft verleend. Het bestuur weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
3. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de bestuurders die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering. Artikel 2:248 lid 5 BW is van overeenkomstige toepassing. Niet verbonden is de bestuurder die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering, met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering. Indien de bestuurders de vordering uit hoofde van de eerste zin hebben voldaan, geschiedt de in de vierde zin bedoelde vergoeding aan de bestuurders, naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder der bestuurders is voldaan. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van de eerste of de vierde zin is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening. Dit lid is niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.
4. Met een bestuurder wordt voor de toepassing van lid 3 gelijkgesteld degene die het beleid van de vennootschap heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij bestuurder. De vordering kan niet worden ingesteld tegen de door de rechter benoemde bewindvoerder.
5. Bij de berekening van iedere uitkering tellen de aandelen die de vennootschap in haar kapitaal houdt, niet mee. Bij de berekening van het bedrag, dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de aandelen in aanmerking. Met instemming van alle aandeelhouders kan van het bepaalde in de tweede zin van dit lid worden afgeweken.
6. De vordering van een aandeelhouder tot uitkering van winst verjaart door verloop van vijf (5) jaren na de dag van het besluit tot uitkering van de winst.
7. De vennootschap kan tussentijdse uitkeringen doen. Het in de voorgaande leden van dit artikel is in dat geval van overeenkomstige toepassing.

Voorstel winstbestemming

De directie stelt voor om uit de winst over de periode 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016 ad € 3.833.798 een dividend uit te keren van € 3.800.000 en het restant ad € 33.798 toe te voegen aan de overige reserves.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van PQR Holding B.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 27 tot en met 44 opgenomen jaarrekening voor de periode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016 van PQR Holding B.V. te De Meern gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 september 2016 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening voor de periode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van PQR Holding B.V. per 30 september 2016 en van het resultaat voor de periode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2016 in overeenstemming met Titel 9 BW 2.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Nieuwegein, 12 december 2016
CROP registeraccountants

Was getekend,
ir. A.K.A. Aartsen RA

PQR Holding B.V. ■ Rijnzathe 7 ■ 3454 PV De Meern ■ The Netherlands
T +31 30 662 97 29 ■ info@pqr.nl ■ www.PQR.com ■ @PQRnl

